

»... Menjünk!
E férfi anyja volszk asszony vala,
Corioliban él nője s e fiu
Véletlenül ütött reá. Már mehetünk,
Hallgatok, míg a város lángban áll:
Akkor még mondok valamit!...«

A nemzetiségéből kivetkezetttségére célzó gúny és (az anyának) a lángok közé állított alakja a kemény férfiú erejét egyszerűre lelkasztja. Mily hihető ez! Könyörgésnek, térdelésnek ellent állt, ennek nem. Önérzetének rejtett ajtója ki van nyitva: Az anya győzelme belopódzhatik! És mily kevés szóban fogadja el Coriolanus itt az új helyzetet. Főindulásával hamar készen van és — mit mondanának Racine-ék? — egy kis borra hívja be vendégeit! Ilyen realiztikus Shakespeare. Szerinte az ember utolsó percéig ember és nemcsak igével él. A nagy jelenet e nyájas lezárása a katasztrófa küszöbén valóban sajtyszerű, élethű és igaz. »Hamlet«-ben is megvan egyébiránt. A hős bukása, vége oly megnyugtató, vértelen benyomást kelt, mint egy márványba vésett, szenvedés gondolatát nem keltő, ideális halál.

(Rakodczay Pál)

Corneille Pierre, fr. drámaíró, sz. 1606. júniusában, megh. 1684. szept. 30-án, Párizsban. Iskoláit a jezsuitáknál végezte, azután jogot tanult, de az ügyvédségről lemondott. Ifjúkori darabjai közül a »Melite«, »Clitandre« és »Az özvegy« szíves fogadtatásban részesültek. »Medea« után a vigjátékhoz tért vissza és »L'illusion comique« c. vidám játéka harminc esztendőn át volt az egykoru francia színpad kasszadarabja. Igazi nagy teljesítménye azonban a »Cid« (L. o.), amelyet Guillen de Castro spanyol eredetije után dolgozott fel. Ezt a darabját ellenségeinek és irigyeinek, köztük Richelieunek gyűlölködő kritikája ellenére olyan megbecsülés fogadta, hogy a franciák ettől a darabtól számítják irodalmuk aranykorát. Ugyanez a jelentősége »Horatiusról«, »Cinnáról« és »Polyeuctesről« írt három tragédiájának. Alarçon nyomán írt »Le menteur« (A hazug) c. komédiáját a franciák a magasabbrendű vigjáték őséneke tartják. Egész sor tragédia követte még ezeket a »Pompeius halála«-tól »Pertharites«-ig, de amikor az utolsó teljesen megbukott, elkedvetlenedve fordult

el a színpadtól és befejezte *Kempis Tamás fordítását*. Csak mikor Molière színtársulataival került össze és befolyásos pártfogóinak, főleg Fouquetnek sürgetésére visszatért a színpadhoz, »Oedipus«-a, »Sertorius«-a és »Otthon«-ja ért el némi sikert, többi darabja azonban újból megbukott. Noha már 1647-ben megválasztották a francia akadémiába, csak 1662-ben költözött Párizsba, ahol nehéz megélhetési gondok között valósággal ínséget szenvedett haláláig, mert évjradékát 1674-ben megszüntették. Corneille a régi francia dráma legnagyobb művelője, pátosza egyszerű és mély, tömörség, erő és fenség jellemzi legjobb műveit. *Magyar fordításban* a »Cid« és »Horace« már a XVIII. század végén megjelent. Újabb C.-fordítások: »Cinna« (Pajor J. 1887.), »Cid« (Radó A. 1889.).

Cornelius Péter, német zeneszerző, sz. 1824. dec. 24-én, Mainzban, megh. u. o. 1874. okt. 26-án. Munkája: »A bagdadi borbély«, víg dalmű 2 felv. Ford. Kereszty István, (1889.) majd újra: *Ábrányi Kornél*. Bem. 1891. dec. 30. M. Kir. Operaház.

Cornelius Péter, dán kir. kamaraénekes, nálunk 1913. jún. 3-án vendégszerepelt az Operaházban, a »Lohengrin« címszerepében. A kopenhágai opera hőstenorja volt, majd a londoni Covent Garden operában énekelt.

Cornemuse (fr. kormüz), duda; régi dudatánc és zenéje.

Cornet, a braunschweigi udvari színház tagja, feleségével 1834. máj. 26-án vendégszerepelt Pesten, a német színházban a »Fra Diavolo« címszerepében, — neje pedig Pamela szerepében. — »Ezen művészpárnak énekorganuma a vékonyabbak s gyengébbek, de kellemesek közé tartozik... szerepét ezuttal szerencsésen vivé ki s hitvesével együtt, ki a változatokat ismételte, minden felvonás után kihívátást és tapsokat nyert«, — írja róluk a »Homművész«, 1834. 43. és 44. számában.

Corneillei (kornevilli) harangok. Regényes operett 4 felv. Szövegét írták: *Clairville és Ch. Gabet*, ford.: *Rákosi Jenő*.